

Diarienummer 2021/01905

Avdelningen för regional utveckling,
Region Skåne

Förslag till remissvar; Regionplan för Skåne 2022–2040 – granskningshandling

Region Blekinges uppdrag är att främja en hållbar utveckling i hela Blekinge. Våra ansvarsområden är hälso- och sjukvård, folkhälsa, regional tillväxt, infrastruktur, kollektivtrafik, kultur och bildning. Region Blekinge har i egenskap av regionalt utvecklingsansvar tagit del av handlingen ”Regionplan för Skåne 2022–2040 – granskningshandling”. Region Blekinge har tidigare inkommit med synpunkter på regionplanens samrådshandling.

Skånes regionplan är en strategisk plan som omfattar hela länet och som ska visa Skånes samlade vilja, samt ge förutsättningar för utvecklingen av de fysiska strukturerna. Regionplanen kommer tillsammans med de kommunala översiktsplanerna att visa riktningen för hur det framtida Skåne ska se ut. Regionplaneprocessen ska bidra till att skapa grunden för en samhällsutveckling som ger förutsättningar för arbetsmarknad och näringsliv att utvecklas, samt för att människor ska kunna bo och leva i hela Skåne. Regionplanen har den regionala skalan i fokus och inriktas på de frågeställningar som kompletterar den kommunala översiktliga planeringen. Regionplanen är inte juridiskt bindande, utan är endast vägledande för den efterföljande planeringen.

Region Skåne och Region Stockholm är än så länge de enda regionerna i Sverige som har ett formellt uppdrag att arbeta med regional fysisk planering enligt Plan- och bygglagen (PBL), där det ingår att ta fram en regional fysisk plan. Region Stockholm har haft uppdraget sedan tidigare, medan Region Skåne fick uppdraget 1 januari 2019. Regionplan för Skåne, som nu är ute på granskning, är Skånes allra första regionplan. Region Blekinge följer med spänning Region Skånes arbete med sin första regionplan, som grundar sig i ett flerårigt strukturbildsarbete och samverkan kring fysisk planering med kommunerna i Skåne. Många regioner, inklusive Region Blekinge, arbetar redan med samverkan och framtagande av gemensamma planeringsunderlag inom strukturbildsarbete. Det är även många regioner som redan nu arbetar med att införa ett territoriellt och funktionellt perspektiv i de regionala utvecklingsstrategierna. Fler regioner förväntas även ansöka om att bli regionplaneupprättare enligt PBL, vilket Region Halland har ansökt om att bli.

Generella synpunkter

Region Blekinge ställer sig fortsatt positiva till Skånes första regionplan. I den digitala granskningshandlingen finns en fortsatt tydlig logik mellan planeringsförutsättningar inklusive mål, utvecklingsinriktningar och de tematiska fördjupningarna. Skrivningar på flera ställen i regionplanen har vidareutvecklats och förtydligats i granskningshandlingen, vilket Region Blekinges ser positivt på, som exempelvis det inledande avsnittet om regionplaneuppdraget, Region Skånes roll och regionala värden. Även avsnittet om tematiska fördjupningar är vidareutvecklat,

liksom planeringsprinciperna och avsnittet om genomförandet av regionplanen. Region Blekinge anser att regionplanen är tydlig och lätt att följa.

Ett område som särskilt har vidareutvecklats från samrådshandlingen till granskningshandlingen är regionplanens koppling till Agenda 2030. Det finns nu en tydligare koppling till Agenda 2030 både under mål och under respektive avsnitt kopplat till planeringsstrategierna. Denna vidareutveckling ser Region Blekinge mycket positivt på. Även två nya planeringsförutsättningar har tillkommit som belyser klimatförändringar och motståndskraft (krisberedskaps- och totalförsvarsperspektiv) i fysisk planering, vilket är viktiga frågor som är rätt att belysa på regional nivå.

Kartutforskaren

Mark- och vattenanvändningskartan har i granskningshandlingen tagits bort och istället ersatts av en kartutforskare, som dock är under utveckling. Syftet med kartutforskare är att samla regionplanens alla kartor i ett interaktivt verktyg och kommer vara fullt utvecklad till slutversionen av regionplanen är klar sommaren 2022.

Region Blekinge ställer sig positiva till utvecklingen av denna regionala kartutforskare och tror att ett digitalt kartverktyg för kartorna i regionplanen förstärker planens vägledande roll för den efterföljande fysiska planeringen, exempelvis kommunernas arbete med översiktsplaner och riktlinjer för bostadsförsörjning. Många planeringsfrågor spänner över både kommunala och regionala gränser och vinner därför på att ses i ett större regionalt sammanhang, där ett digitalt kartverktyg underlättar detta. En digital kartutforskare gör det enklare att både se större sammanhang och att kunna välja sakfrågor och att se hur olika intressen, ställningstaganden och sakfrågor förhåller sig till varandra.

Det storregionala perspektivet

Regionplanen syftar bland annat till att överbrygga gapet mellan regionalt tillväxtarbete och kommunala översiktsplaner, stärka samordning och samarbete i länet, samt att lösa frågor av mellankommunal och mellanregional karaktär. Region Blekinge delar fortsatt regionplanens intentioner om behovet att sätta fysisk planering i ett regionalt sammanhang, men påpekade i samrådshandlingen att det hade varit önskvärt att se vissa sakfrågor i ett större perspektiv.

I granskningshandlingen kan Region Blekinge utläsa att flera kartor har uppdaterats med ett storregionalt perspektiv över länsgränsen, vilket är särskilt viktigt för de kommuner som gränsar och har mycket utbyten med kommuner i andra län. För dessa gränskommuner är det viktigt både kunna förhålla sig till både det regionala perspektivet i Skåne och de kommunala och regionala perspektiven på andra sidan länsgränsen.

Samverkan med grannregioner

Regionsamverkan Sydsverige har i granskningshandlingen tydligare lyfts in, vilket är positivt, exempelvis på kartan över Skåne och omvärlden under planeringsförutsättningar. Regionsamverkan Sydsverige saknades helt i samrådshandlingen, vilket nu Region Blekinge glädjande ser

har lyfts in tydligare i granskningshandlingen. Detta var något som både Region Blekinge och andra regioner belyste i sina remissvar för samrådshandlingen.

I detta sammanhang vill Region Blekinge återigen lyfta att flera av de utmaningar som pekas ut i regionplanen behöver ses och lösas i ett större perspektiv. Detta gäller exempelvis frågor som att minska energianvändningen och klimatpåverkan inom transportsystemet, att ställa om till ett fossilfritt transportsystem eller frågan om elproduktion, som är en gemensam fråga och ett gemensamt problem för hela Sydsverige. Region Blekinge ser fram emot en ökad samverkan framöver kopplat till våra gemensamma utmaningar, som är viktiga frågor för att lyckas med en omställning inom bland annat resande och transporter, byggande, konsumtion, livsmedelsproduktion och energiförsörjning.

Region Blekinge ser även positivt på framtagande av gemensamma storregionala kunskapsunderlag, exempelvis kring den funktionella geografin i södra Sverige. Detta är en fråga som diskuteras just nu och som förhoppningsvis blir ett samarbete mellan regionerna i södra Sverige under 2022. Region Blekinge ser en stor fördel om regioner går ihop och genomför analyser och kunskapsunderlag för en större geografi än enbart den egna regionen. Detta kan även ge oss gemensamma argument att lyfta till andra aktörer.

Avsnittet transporter

Region Blekinge kan i granskningshandlingen utläsa att resonemangen och ställningstaganden är förtydligade och vidareutvecklade i avsnittet om transporter, inklusive hamnarna. Även strukturkartan i sin helhet och kartan över den regionala transportinfrastrukturen i avsnittet *Utvecklingsinriktning* är vidareutvecklad och förtydligad. Detta ser Region Blekinge positivt på, men skulle dock vilja skicka med att hamnen i Sölvesborg saknas på kartorna. Den är inte en utpekad TEN-T hamn, men en viktig hamn för näringslivet, inte minst för Volvo i Olofström.

Region Blekinge tycker att det är glädjande att se att Sydostlänken nu finns med i regionplanen, både i text och på kartor, vilket helt saknades i samrådshandlingen. Sydostlänken finns med i gällande nationell transportinfrastrukturplan och är en viktig järnvägssatsning, både för att ge bättre förutsättningar för godstrafik, stärker redundans och avlastning i Sydsveriges tågssystem och som också erbjuder nya möjligheter för såväl studie- som arbetspendling över länsgränser.

I det fortsatta arbetet med regionplanen och i dialogen med kommunerna om den efterföljande fysiska planeringen i Skåne, samt i den efterföljande transportinfrastrukturplaneringen som Region Skåne gör, vill Region Blekinge återigen skicka med att utvecklingen av transportsystemet i Skåne både har en viktig roll för att binda samman Skåne och för att även knyta ihop Skåne med grannregionerna. Tillgängligheten till Malmö och Öresundsregionen är en viktig fråga redan idag och kommer säkert bli ännu viktigare framöver i och med den planerade nya höghastighetsbanan med station i Hässleholm. Regionplanen pekar på behovet av ökad kapacitet på Skånebanan mellan Kristianstad och Hässleholm. Region Blekinge delar fortsatt denna uppfattning, då detta påverkar resenärer till och från Blekinge i allra högsta grad, både för resor till Skåne och resor genom Skåne vidare till Öresundsregionen eller Stockholm.

Strategiska noder

I granskningshandlingen kan Region Blekinge utläsa att kartor och text kring Skånes flerkärniga ortstruktur har vidareutvecklats. Begreppet strategiska noder används för att synliggöra orter som är betydelsefulla ur ett regionalt och funktionellt perspektiv. För att identifiera de strategiska noderna har funktioner som offentlig och privat service, kollektivtrafik samt tillgång till rekreation och besöksnäring genom Skåneleden och de regionala turistcykellederna beaktats. Regionplanen pekar ut de strategiska noderna som väsentliga för en levande landsbygd och för att dra nytta av och utveckla Skånes flerkärnighet och unika kvaliteter, samt för att bidra till ett mer varierat utbud av attraktiva boende- och livsmiljöer i hela Skåne. Genom att utveckla de strategiska noderna kan ett bättre underlag för kollektivtrafik och service nås vilket minskar behov av bilresande och stärker det hållbara resandet.

Region Blekinge anser att utpekandet av strategiska noder i Skåne är glädjande, särskilt eftersom det är samma begrepp som har arbetats fram under flera år i Blekinge och som genomsyrar Blekinges nya regionala utvecklingsstrategi. Region Blekinge delar regionplanens uppfattning att de identifierade strategiska noderna utgör ett viktigt underlag för fortsatt planering och kan vidareutvecklas i översiktsplaner och delregionala strukturplaner, samt i det fortsatta löpande arbetet med regional fysisk planering. De strategiska noderna är också viktiga för att utgöra underlag för fortsatt dialog och diskussioner om kommunala och regionala prioriteringar i syfte att möjliggöra ökad samordning av resurser och samplanering av samhällsviktig infrastruktur med bebyggelse, service och rekreation. Precis som i Blekinges nya regionala utvecklingsstrategi återfinns skrivningar som att de strategiska noderna ska beaktas i fortsatt planering på kommunal och regional nivå för att öka samordningen av resurser och samplanering av bebyggelse och transportplanering. Det är även vid de strategiska noderna som attraktiva bytespunkter mellan olika färdmedel ska utvecklas.

Anna-Lena Malm
Regional utvecklingsdirektör
Region Blekinge

Detta remissvar har sammanställts av;

Jenny Rydquist
Strateg samhällsplanering
Processledare Strukturbild Blekinge
Avdelningen för regional tillväxt
0455-73 71 16